

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedynczego mk. 10.

Adres Redakcji i Administracji:
Piotrkowska 106. Telefon 199.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-5 po po
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Plandeki nieprzemakalne

poleca istniejąca od r. 1883 719-5

Fabryka **N. ZEMSZ**

w Warszawie, ul. Chłodna № 38, tel. 29-86.

KUPIĘ

tkalninę wraz z farbarnią i wykończalnią

maszyny z budynkami lub przystąpię do spółki z większym kapitałem. Pp. fabrykantów i pośredników uprasza się o składanie ofert pod „Osiemdziesiąt” do admin. „Głosu”. 851-5

Układ w sprawie odszkodowań.

Konferencja Louchera z Rathenau'em doprowadziła do porozumienia.

PARYŻ, 28 sierpnia. (Pat.) Jak donoszą z Wiesbadenu, Louchera i Rathenau osiągnęli porozumienie w sprawie układu, dotyczącego odszkodowań.

PARYŻ, 28 sierpnia (Pat.) Jak donoszą w Wiesbadenie rokowania między Louchera a Rathenauem zostały ukończone. Jeszcze dziś wieczorem tekst układu będzie przesłany rządowi francuskiemu i niemieckiemu. Układ składa się z dwóch dokumentów. Pierwszy z nich zawiera warunki ogólne. Układ przewiduje powołanie do życia dwóch prywatnych towarzystw, francuskiego i niemieckiego, które będą pośredniczyły między przemysłowcami niemieckimi a poszkodowanymi francuskimi. Drugi dokument mieści w sobie postanowienia, dotyczące umowy, jaka ma być zawarta między wymienionymi dwoma towarzystwami, i określające bliżej warunki, jakie mają być

zachowane przy dostarczaniu materiałów do odbudowy.

PARYŻ, 28 sierpnia. (Pat.) — Jak donoszą dzienniki z Wiesbadenu, układ tam zawarty przewiduje między innymi, że uszczerbek świadczeń niemieckich w naturze będzie się dokonywał w trzech ratach rocznych. Równowadzący świadczeń w naturze uszczonnych przed wpływem odnośnych terminów, będą obliczani z procentami prostymi w ilości 5 proc. Procenty złożone są przewidziane dopiero poczynając od dnia 1 maja 1937 roku, o ileby do tej daty uszczerbeki nie zostały przewidziane świadczenia nie zostały jeszcze w całości dokonane.

Prasa francuska, nie ujawniając przesadnego optymizmu, wyraża się jednak o zawartym układzie w sposób życzliwy, podkreślając jego charakter wybitnie praktyczny, oraz wyrażając uznanie dla zręczności i stanowczości Louchera i dla dobrej woli, jaką ujawnił Rathenau.

Co Niemcy piszą o Polsce?

(mi) „Danziger Neueste Nachrichten” podają w jednym z ostatnich numerów przedruk artykułu z „Vossische Zeitung”, z którego wynika, jakie brednie rozpowszechnia o nas zagranicą prasa niemiecka. — Należy dodać, że „Vossische Zeitung” ma w świecie opinię jednego z najpoważniejszych pism niemieckich. Artykuł ten brzmi w przekładzie:

„Vossische Zeitung” publikuje ocenę polskich stosunków gospodarczych, podaną przez jednego z najlepszych znawców rozwoju gospodarczego obszarów wschodnich. Zaznacza on przedewszystkiem, że Polska była przed wojną krajem o niesłychanym rozkwicie. Obecna Polska pruska przedstawiała wzorowy przykład wielkiej kultury rolniczej. W Galicji leżało literalnie złoto na ulicach, a Polska kongresowa była krajem przeważnie przemysłowym. W 1914 r. wynosiła wartość jej produkcji przemysłowej blisko miliard rb.

Dziś natomiast nie widzą znawcy polskiego przemysłu i polskiego charakteru żadnej możliwości, by zniszczona zupełnie była gospodarka. W rzeczywistości ustala już wcalek brak, brak

jest twardej ręki tak zwanych ciemiężców.

Polska utrzymuje jeszcze dziś pod bronią armię, liczącą 600 tys. ludzi, a każda posiadłość urzędnicza jest obsadzana podwójnie i potrójnie; jednak nikt nie robi. Obszary dawniej pruskie, znajdują się dziś w zupełnym upadku, a mniej jednostronne sfery ludności tej prowincji żywią fanatyczną nienawiść wobec warszawiaków.

Przemysł w Polsce kongresowej jest przeważnie beczynny. — Produkcja fabryk włókienniczych spadła na 11 procent produkcji przedwojennej. Wskutek strejków, braku ochoty do pracy i zużycia maszyn spadła produkcja węgla na 40 procent, a produkcja ropy na 55 procent produkcji pokolewej. Możliwość wymiany towarów z innymi krajami rozbiła się o to, że faktycznie się nie pracuje i że polski robotnik przemysłowy nie może konkurować z robotnikami zachodnio europejskim. Prowadzi to do najboleśniejszego objawu choroby Polski, do systematycznego spadku waluty.

Również i cały handel leży odłogiem. Wielkie kantory handlowe, szczególnie kantory fabryk i banków, są prawie wszystkie zamknięte (!), a w sklepach detalicznych nie można znaleźć kuni

prócz oślakanej, najstarszej tandety (D). Jest faktem, że import i eksport — abstrahując od materiałów wojennych — zamary prawie zupełnie, jednem słowem cała gospodarka polska zbankrutowała i nie ma nawet możliwości by się znów stała zdrową. Należy korupcja, która zawsze była największą wadą polską przybrała formy wprost groteskowe, a z początków bezpośrednich nie można się spodziewać jakiegokolwiek znaczących dochodów.

Dla każdego, kto zna miejscowe stosunki, jasne jest, iż agitacja niemiecka posługuje się niesłychanymi kłamstwami, przesadzając wai naszego organizmu państwowego do olbrzymich rozmiarów i zabarwiając to jeszcze sporą dozą zupełnie zmyślonych faktów.

Przed obradami ligi narodów.

GENEWA, 28 sierpnia. (Pat.) Dziś oczekiwane jest przybycie wszystkich członków rady ligi narodów. Pierwsze posiedzenie rady ligi odbędzie się jutro rano, o godz. 10-ej. Dotąd nie wiadomo jeszcze, kto będzie reprezentował Niemcy, o ile będą one zadowolone do przedstawienia swych poglądów w sprawie G. Śląska. Panuje tu przekonanie, że Polska nie będzie nastawała na to, aby korzystała z praw, jakie jej przysługują w tym względzie na mocy układu o lidze narodów. Złoży ona raczej dowody swej ufnosci do rady ligi, ograniczając się do wyłożenia swego punktu widzenia, jako strona, wiodąca spór.

Posiłki koalicyjne na G. Śląsk.

BERLIN, 28 sierpnia. (Pat.) — Ambasadorowie angielski, francuski i włoski powiadomili rząd niemiecki o decyzji swych rządów wysłania na Górny Śląsk w czasie najbliższym po dwa bataliony wojsk od każdego z mocarstw, żądając przytem odpowiednich zarządzeń, niezbędnych dla dokonania transportu rzeczonych wojsk. Blizsze wskazówki co do daty transportów, oraz ich liczebności będą zakomunikowane w swoim czasie.

Represje prasowe na G. Śląsku.

BYTOM, 28 sierpnia. — (Pat.) Rozporządzeniem komisji międzysojuszniczej w Opolu organ N.P.R. pod tytułem „Polak” został zawieszony na przeciąg 8 dni. Równocześnie wrocławskiej „Schlesischer Zeitung” odebrany został debet na terenie G. Śląska na czas do 25-go września.

Walka z alkoholizmem.

LOZANNA, 28 sierpnia. (Pat.) Wczoraj został tu zamknięty międzynarodowy kongres antyalkoholizacyjny. Następnym kongres ma się odbyć w 1923 r. w Kopenhadze lub Helsingforsie.

Kryzys gabinetowy w Portugalii.

LIZBONA, 28 sierpnia. (Pat.) — Na skutek rozbieżności poglądów między poszczególnymi ministrami w sprawach finansowych nastąpił kryzys gabinetowy.

Na pomoc Rosji.

Pomoc dla głodnych w Rosji.

RYGA, 28 sierpnia (Pat.) Amerykański czerwony krzyż odmówił zrobienia rzyckiego komitetu pomocy dla głodnych w sprawie przycięcia tegoż komitetu w skład pracowników amerykańskiego czerwonego krzyża, mających być wysłanymi do Rosji, tłumacząc odmowę umową z Rosją sowiecką, na mocy której amerykański czerwony krzyż nie ma prawa wysłania do Rosji pracowników nieamerykańskich obywateli.

RYGA, 28 sierpnia (Pat.) Wczoraj przybył tu wielki transport zboża szwedzkiego dla Rosji sowieckiej.

Stosunki bolszewicko-estońskie.

RYGA 28 sierpnia (Pat.) Litwinów, po zakończeniu pertraktacji z Brownem, udał się do Rewla. W tymże dniu wywiad przedstawił wielom prasy estońskiej, przy czym oświadczył: sowiecko-estońskie stosunki są tak przyjaźniłskie, jak być powinny po zawarciu pokoju. Co się tyczy uwolnienia estońskich jeńców, znałby się na tym wszystkim, że wszyscy uwolnieni estońscy jeńcy mogli wyjechać do kraju.

Wznowienie stosunków między Stanami Zjednoczonymi a Rosją sowiecką.

BERLIN, 27 sierpnia. (Russpress) — „Golos Rossii” dowiadyuje się z Paryża: Jak donoszą

z Waszyngtonu, wznowienie stosunków handlowych i dyplomatycznych z Rosją bolszewicką uważane jest w amerykańskich kołach politycznych za niemożliwe. Wszystkie wysiłki sen. Frantha, łączące, aby rząd amerykański zmienił swoje stanowisko względem władzy sowieckiej — nie dały żadnych rezultatów, ponieważ rząd Harlina stoi bezwzględnie na tym stanowisku, że wszelkie stosunki z władzami sowieckimi niemożliwe są dotąd, dokąd władze te nie dadzą gwarancji, iż wypełnią wszelkie przyjęte na siebie zobowiązania.

Sowiety handlują brylantami.

BERLIN, 28 sierpnia. (Russpress) — „Golos Rossii” dowiadyuje się z Rewla: W tutejszych kołach handlowych wiele wrzawy narobiły ostatnie operacje brylantami przez przedstawicieli rządu bolszewickiego, którzy w ostatnich czasach sprzedali anlikom partię brylantów wagi 87 tysięcy karatów; kamienie były wielkości od jednej czwartej do 14 karatów.

Aresztowanie ukraińców w Kijowie

TARNOPOLE, 28 sierpnia (Russpress). Po wykrucie przez ukraińską organizację ukraińską, utworzonej w celu dokonania przewrotu zbrojnego na Ukrainie i zrzuconie władzy sowieckiej, bolszewicy aresztują masowo ukraińców. Wystarczy, że ktoś mówi na ulicy po ukraińsku, aby został aresztowany. Mnóstwo osób zostało rozstrzelanych.

Litwa chce należeć do ligi narodów.

GENEWA 28 sierpnia. (Pat.) — Podczas wrześniowej sesji zgr. ligi narodów po dana została pod dyskusję między innymi prośba Litwy kowieńskiej o dopuszczenie jej do ligi narodów.

Sukcesy greków.

PARYŻ 28 sierpnia. (Pat.) — Jak donoszą urzędowo ze Smyrny grecy przekroczyli rzekę Ghok, odrzucając ataki tureckie, poczem po zwycięskich walkach zajęli pozycje na południe od Catradji.

Eski-Szebir spalony

PARYŻ, 28 sierpnia. (Pat.) — Dzienniki donoszą z Londynu, że pożar, który wybuchł w Eski-Szebir, zniszczył całe miasto.

Węgry zachodnie dla Austrii.

BUDAPESZT, 28 sierpnia (Pat.) Rząd węgierski zarządził rozpoczęcie ewakuacji Węgier zachodnich i przekazanie kraju władzom austriackim.

Udaremniony zamach.

PRAGA, 28 sierpnia. (Pat.) — „Narodni Listy” donoszą, że wczoraj wieczorem w pobliżu stacji Parkany aresztowano pewnego serba nazwiskiem Doš pod zarzutem zamachu stanu. Aresztowany został, że czyhał na życie ks. Jerzego, który przejeżdżał tą linją do Kalasada. — Dalsze szczegóły trzymamy się w tajemnicy.

„Dzień żołnierza frontowego” w Niemczech.

BYTOM, 28 sierpnia (Pat.) Niemiecka prasa górnośląska rozpisyje się szeroko o uroczystościach zorganizowanych w Berlinie w tak zw. „Dzień żołnierza frontowego”. Dzień ten był ochodzony wybitnie jako święto i akcji monarchistycznej. W obchodzie wzięło udział około 30,000 żołnierzy i oficerów niemieckich. Obecni byli między in. ks. Eitel Fryderyk, gen. Ludendorff, gen. von der Goltz, Valtersee, oraz szeregi innych byłych dyktatorów cesarskich. Gen. Goltz wygłosił wielką mowę, w której między in. powiedział: „Nie mając tanków, floty powietrznej i artylerji, nie możemy oczekiwacie prowadzić wielkiej wojny odwetowej, natomiast do wojny z Polską my, żołnierze frontowi jesteśmy zawsze gotowi”.

Król Aleksander chory.

BORDEAUX, 28 sierpnia. (Pat.) Stan zdrowia króla Aleksandra pogorszył się.

Organizacja komunistów w Czechach.

PRAGA, 28 sierpnia. (Pat.) Na wczorajszej konferencji trzeciej międzynarodówki zgłoszono wniosek o założenie jednej partii komunistycznej dla całej Czechosłowacji. Postanowiono zwołać kongres na czas od 30 października do 3 listopada, któryby ułożył program partji.

Wyniki angielskiej konferencji państwowej.

Flota państwowa. — Przymerze z Japonią. — Konferencja w Waszyngtonie. Rozszerzona podstawa.

(Dokończenie).

Jest rzeczą bardzo wątpliwą, by projekt ten przyjęty dominia zbyt entuzjastycznie. Szczerze trzeba być go prawdopodobnie uważać za zbyt „europejski”.

Porozumienie Anglii byłoby trudniejsze, gdyż prócz Anglii przetrwałoby jeszcze jakie inne wielkie europejskie mocarstwo morskie.

Rozwinięły się one na temat odnowienia przymierza angielsko-japońskiego. Przymierze to pochodzi z czasu, kiedy zagraniczna polityka państwa była polityką z Downing-Street.

Najbardziej samodzielna z kolonii angielskich Kanada, wypowiedziała się stanowczo przeciw przymierz.

Czternaście franków.

Wybito pół do jedenastej i miałem się już położyć do łóżka, gdy ktoś gwałtownie zastukał do drzwi.

— Kto tam? Zgnębiony głos, który jednak z latwością poznałam, odpowiedział: — To ja, Stefan Bleut.

Otworzyłem. Stefan Bleut wszedł z pośpiechem człowieka ściganego, uładował się poważnym krokiem do sypialni, rzucił kapelusz na nocny stolik i rzekł do mnie bez żadnego wstępu:

— Przeszedłem w bardzo pilnej sprawie. Wreszcie raczył łaskawie zauważyć mój nocny strój i rozebrałóżko i zaczął przepraszać:

— Czy panu nie przeszkadzam? Mam do pana tylko jedno słówko: koniecznie musi mi pan pożyczyć czternaście franków.

najną zmianę stosunku sojuszniczego na porozumienie pokojowe między Japonią, państwem brytyjskiem i Stanami Zjednoczonymi.

Głównym celem angielskiej polityki zagranicznej jest mianowicie przyjaźń z Japonią i z Ameryką.

Konferencja państwowa pracowała tymczasem dalej w obranym przez siebie kierunku. Wychoząc z założenia, że formalnie będą się w Waszyngtonie toczyć obrady tylko w kwestii rozbrojenia, usiłowała ona doprowadzić do skutku przedwziętą konferencję w Londynie lub Stanach Zjednoczonych.

Ameryka ignorowała — może umyślnie — trudności wspólnej obracowania i wystąpienia samorządnych części państwa brytyjskiego.

grosz po groszu, odmawiając sobie wszystkiego: ale brak mi czternastu franków. Jest to zabawne, nie do uwierzenia...

Mówił głosem wzruszonym, z oczyma utkwiwionymi kolejno to w zegar, to we mnie.

— Ma pan, rzekłem do niego, oto pięć franków. Odepchnął mi rękę.

— Lepiej niech mi pan odmówi, będę wiedział przynajmniej co czynić. W panu moja ostatnia nadzieja; jeśli proszę pana o czternaście franków, to znaczy że potrzeba mi czternaście franków.

— Oto dziesięć franków i pokłonił się pan ode mnie przyzwoicie Hardingowi.

Zazwyczaj w podobnym wypadku Stefan Bleut przyjmował pieniądze skwapliwie. Tym razem jednak potrząsnął głową i wyjął, składając ręce:

z Australii do Londynu trwa dalsze siedm tygodni, z Nowej Zelandji jeszcze dłużej, z Kanady osm dni, z Indji trzy tygodnie.

Obecne konferencje premierów były to „posiedzenia gabinetu państwowego”, czyli zupełnie nowym, stanowiące poważną reformę w konstytucyjnym życiu Anglii i państwa.

Okazało się obecnie, że konferencja państwowa posiada ogromną i niezbędną wartość jako regulator jednolitości odnowionego przez wojnę imperium brytyjskiego.

Znamienną rzeczą jest bądź co bądź, że żadna ze stron nie podniosła dotąd projektu takiego „rokratyzyzowania” maszyneryi państwowej.

nem słowem dominia nie chcą „wiecej rządzić, a tylko „wiecej wpływać”. A Anglia zgodziła się bardzo chętnie na takie postawienie kwestji.

Więcej jeszcze — sądząc z przebiegu konferencji, chciałaby Anglia chętnie oddać własnie koloniam część odpowiedzialności którą musiela dotychczas ponosić sama.

Sprawy wojskowe.

Urlopowanie roczników.

(r) Na skutek zapytania D. O. G. jak należy postępować przy bezterminowym urlopowaniu z szeregowymi, którym przyznane zostało prawo do jednorocznej służby wojskowej — ministerstwo spraw wojskowych wyjaśnia, że za podstawę przy bezterminowym urlopowaniu szeregowych roczników 1897 i 1898, którym przyznane zostało prawo do jednorocznej służby wojskowej, względnie którym przyznano prawo do jednorocznej służby przysługują, w myśl tymczasowej ustawy o porządkowym obowiązkach służby wojskowej, należy przyjąć 12-miesięczny okres służby wojskowej, odbytej w armii polskiej, nie biorąc jednak pod uwagę ilości miesięcy w sprzyjających armjach.

NAUKA.

Nowe wykopaliska w Palestynie. — Rozmaite archeologiczne towarzystwa odkryły w Palestynie znów nowe pomniki kultury. W Askalonie odkopano

Dr. med. Z. ARONSON

powrócił. Zielona N° 5. 708 5

wielki krużganek, którym Herod przyozdobił swe miejsce urodzenia. Urządzono tam muzeum rzeźb i obrazów. Nowe prace rozpoczęto w Belsan, nadto pracuje archeologowie koło Tiberias i Kapernaum, gdzie odkopano szesścioboczne podwórze z posadzką mozaikową.

Kronika sportowa.

a) Budowa autodromu paryskiego. Koło Paryża rozpoczęto niedawno budowę nowego autodromu wraz z trybunami, garażami itp. Teren budowy obejmuje 70 hektarów.

Próba przepłynięcia La Manche.

Wspaniały wiośki pływak Taraboschi postanowił przepłynąć La Manche. Dotychczas dokonali tego kapitan Webb i de Burgess. Kapitan Webb dnia 24—25 kwietnia 1875 roku przebył kanał w 21 godz. 43 min.

Akademję zabaw ruchomych

otwarto świeżo w Berlinie. Celem jej jest stworzenie odpowiednio licznych i wyszkolonych zastępów nauczycieli i trenerów sportowych.

— Powodzenie zabiło w pań pamięć! Przypominał sobie pewną noc, kiedy był pan mniej arcyganiecki, panie Bleut, gdy pożyczył pan odemnie czternaście franków!

Słowa te nie zachwiały jego pychy, nadwrót.

— Przypominam sobie, — rzekł wreszcie, — że zmuszał mnie pan w przeciągu godziny do tarzania się u pańskich stóp i gdy nareszcie przybyłem na stację, pociąg mój już odszedł, a rezultat: musiałem czekać z wyjazdem do następnego tygodnia...

— To spóźnienie nie wyszło panu na złe, — zauważyłem.

— To spóźnienie nie wyszło panu na złe, — zauważyłem.

— W istocie, posiadam dzisiaj pięć milionów, weale nieźle jak na „niepoprawnego naberacza!”

— A więc?

Zmierzył mnie od stóp do głów, wahał się przez chwilę, czy odwrócić się, czy też rzucić mi odpowiedzieć; wreszcie zdecydował się na ostatnie:

— A więc gdybym był pojechał tego samego wieczora miałbym dzisiaj nie pięć milionów, ale dziesięć, bo dolar, który drugiego października stał siedem pięćdziesiąt, dziś atęwo podniósł się do piętnastu! Z pańskiej winy mój kapitał zakładowy zmniejszył się o połowę. Teraz chyba już pan zrozumiał, dlaczego widok pański jest dla mnie przyjemnością bardziej niż dla pańskich stóp!

(Przekł. z franc. J. U.

Strejk kolejowy w Łodzi.

Konferencja. — Propozycje rządu. — Ruch pociągów. — Pomoc wojskowa — Groźba strejku na innych węzłach. Wezwanie do pracy. — Odezwa komitetu strejkowego.

(k) Sytuacja strejkowa zmieniła się w ten sposób, iż nawiązano bezpośrednie pertraktacje; ministerstwo przysłało swego delegata, który odbył konferencję z zarządem koła kolejarzy, którzy ze swej strony wysłali do Warszawy delegację. Przebieg konferencji był następujący: W sobotę o godzinie 7 wiecz. do lokalu koła kolejarzy zgłosili się inspektorzy wydziałów drogowego — Dąbrowski inż., mechanicznego Zajączkowski, handlowego Konarzewski, ruchu Kobielski, którzy zajęli od zarządu koła kolejarzy przedstawienia i postulaty komisji strejkowej i warunków, na jakich kolejarze powrócą do pracy.

Ze strony zarządu zapytano przybyłych o pełnomocnictwa, oraz charakter przybycia. Inspektorzy wyjaśnili, iż przybycie ich oznacza oficjalne nawiązanie pertraktacji, na skutek polecenia prezesa dyrekcji, p. Jakubowskiego.

Na konferencję przybył delegat ministerstwa kolei, pan inż. Kasperowicz. Delegat gorąco na woływał przedstawicieli kolejarzy do przystąpienia do pracy, wykazując szkodliwość bezrobocia tak ważnej arterji życia ekonomicznego, przedstawił trudne położenie rządu, który jest skrepowany budżetem wydatków, nadmiernie przewyższających dochody.

Co rząd daje?

Podług oświadczenia delegata, ostatnie ustępstwa rządu wyrażają się w gotowości zredukowania klas drożyznianych co do poszczególnych miejscowości z trzech tylko do dwóch, zgodnie z żądaniem kolejarzy węzła łódzkiego w ten sposób, iż Łódź przesunie się do klasy pierwszej. W klasie pierwszej znajdzie się także oprócz Łodzi, Warszawy, węgier i Sosnowiec wszystkie pozostałe miejscowości zaliczone będą wyłącznie do klasy drugiej. Jest to całkowite ustępstwo rządu dla kolejarzy węzła łódzkiego, a ponadto rząd zgadza się na wydanie zapomóg w miesiącu wrześniu o 50 procent wyższych, niż w sierpniu.

Ponieważ w sierpniu rząd dał specjalną zapomogę drożyznianą w wysokości trzech czwartych części poborów miesięcznych, przeto rząd obecnie daje na wrzesień zapomogę w wysokości całkowitej pensji miesięcznej, oraz jednej ósmej, gdy kolejarze w postulatcie swym domagają się zapomogi w wysokości dwumiesięcznych poborów, zatem rozchodzi się jeszcze o około 45 proc. żądań kolejarzy. Dalej delegat zapewniał, iż rząd przyrzeka w jak najkrótszym czasie dostarczyć załogi kontyngens zboża dla kolejarzy w ilości 19 wagonów. W konkluzji delegat p. Kasperowicz wyraził prośbę, aby sprawę rozważyć i dać stosowną odpowiedź. Delegat ministerstwa oczekiwał na dworcu decyzji zarządu koła, który na naradzie powziął decyzję następującą:

Stanowisko koła kolejarzy.

Pertraktacje w sprawie zakończenia bezrobocia mogą się odbywać w wydziale wykonawczym gjazdu kolejarzy w Warszawie, wobec czego węzeł łódzki w tej sprawie wysyła delegację.

Wyjazd delegacji do Warszawy.

Decyzje zarządu koła kolejarzy zakomunikowano delegatowi ministerstwa, z którym delegat łódzki, pan Antoni Kamejsza i Zandrowicz udali się do Warszawy specjalnym pociągiem o godz. 4 rano.

Ruch pociągów osobowych na dworcu wiedeńskim.

W sobotę 27 sierpnia, o godz. 11 w nocy na dworzec wiedeński w Łodzi przybył pociąg z Warszawy z warszawską obsługą konduktorską i mechaniczną. O godz. 4 nad ranem wyjechał do Warszawy specjalny pociąg z delegatami ministerstwa i delegacją łódzkich kolejarzy, celem nawią-

zania bezpośrednich pertraktacji z dyrekcją w wydziale Z. Z. K. Następnie o godzinie 6 rano w niedzielę wyjechał z Łodzi do Warszawy pociąg warszawski z warszawską obsługą z godzinnym opóźnieniem podług rozkładu, ponieważ wskutek braku w depozycie kolejarzy, załadowanie węgla i wody do parowozów, oraz zastawienie pociągu uskutecznił komendant dworca por. Wajski przy pomocy żołnierzy.

O godzinie 9 rano przybył do Łodzi pociąg miejscowy z Kolaszek, uruchomiony wojskiem, który prowadził maszynista kolejarz pod przymusem. O godzinie 2 po południu wysłano z Łodzi pociąg do Kolaszek. Z Warszawy przybył do Łodzi w niedzielę bezpośredni pociąg o godz. 11 rano, szalenie przepelniony, tak, iż pasażerowie siedzieli na dachach wagonów. Pociąg ten uruchomiono z powrotem; odszedł on do Warszawy o godz. 7 i pół wiecz.

Niebezpieczeństwa strejku.

W niedzielę na dworcu fabrycznym omal nie nastąpiła straszna katastrofa, bowiem gdy parowóz z Piotrkowa ranerował na stacji, ustawiając wagony dla pociągu, nagle na tę samą linię wjechał cicho idący bez sygnałów pociąg pasażerski, który wysłany z Łodzi o 2 po poł., powrócił o wpół do 6 r. Komendant dworca, por. Wajski, z narażeniem życia rzucił się przed dwie nacierające na siebie lokomotywy, czyniąc rozpaczliwe usiłowania zatrzymania takowych, dzięki czemu oba parowozy zostały w bardzo małej odległości zatrzymane.

Wykolejenie na dworcu kaliskim.

O godz. 3-ej po poł. na stacji kolei kaliskiej nastąpiła mała katastrofa, a mianowicie parowóz manewrujący, prowadzony przez żołnierza, przy ul. Srebrzyńskiej za cmentarzem na zwrotnicy wykołcił się. Wypadku z ludźmi na szczęście nie było.

Wydawanie bagażów.

Dzięki sprowadzeniu przymusem kilku urzędników, uruchomiono ekspedycje w niedzielę przy pomocy wojska i bagaż, którego znaczna ilość została nagromadzona, w tej liczbie i pisma warszawskie, był stopniowo wydawany.

Uruchomienie kas biletowych.

Pod przymusem rozkazu wojskowego i siły zbrojnej sprowadzono na dworzec fabryczny kasjorów i z czterech kas dwie były czynne już od samego rana, wydając bilety na odchodzące pociągi.

Strajk w Kolaszkach.

W niedzielę stacja Kolaszki orzłycała się do strajku. O g. 7 wieczorem w Kolaszkach odbył się wiec kolejarzy, na którym uchwalono rezolucję przyłączenia się do strajku i poparcia takowego czynem. Kolejarze już od rana do pracy nie stanęli.

Kolaszki obstawione wojskiem.

Pomimo strejku w Kolaszkach, ruch pociągów pomiędzy Kolaszkami, a Łodzią odbywa się dlatego tak wcale normalnie, iż komendant dworca Łódź-Fabr. por. Wajski utworzył w Kolaszkach ekspozyturę komandy dworcowej, obsadzając Kolaszki własnymi ludźmi pod dowództwem plutonowego Szykiera, który w Kolaszkach wydaje rozkazy, jako zastępca dowódcy dworca. Wieczorem, wobec zaostrzenia sytuacji strejkowej w Kolaszkach, wysłano tamże posiłki wojskowe, w celu sprawniejszego uruchamiania i przeprowadzania pociągów przez tę ważną węzłową stację.

Widoki stalego ruchu pociągów.

Dotychczas kursują tylko pociągi osobowe; ze względu na bezpieczeństwo pasażerów, narazie pociągów towarowych nie uruchamiano. Pociągi do Warszawy mają zapewniony wjazd.

O ile sytuacja strejkowa się nie zmieni, to w każdym razie Łódź fabryczna ma „ane nion” możliwość wysłania dwu pociągów dziennie do Kolaszek, oraz otrzymywania dwóch z Kolaszek. Pociągi te kursują pod osłoną wojską i przeprowadzane są na zwrotnicach staacyjnych przez komendanta, ewentualnie jego zastępcę, a to celem uniknięcia katastrofy.

Pogłoski o strejku w Warszawie.

Od członka związku warszawskiego, kolejarza, który przybył wczoraj pociągiem z Warszawy, komisja strejkowa dowiaduje się, iż w Warszawie wśród kolejarzy panuje wrzenie i oczekiwany jest wybuch strejku również i na węzle warszawskim na dziś, w poniedziałek.

Sprawność władz wojskowych.

Pomimo strejku władze wojskowe w osobie komendanta stacji fabrycznej zdolały uruchomić na 24 rozkładowe pociągi aż dzie sięć, publiczność, oczekująca na pociągi została wszystka zabrana. Na stacji kaliskiej miejscowych pociągów nie zdolano uruchomić, przez Łódź przechodzą tylko pociągi zarządzone z Warszawy do Poznania, oraz z Poznania do Warszawy.

Pasek przewozowy.

Korzystając ze strejku kolejowego przedsiębiorcy przewozowi podnieśli nadzwyczajnie cenę przejazdu koni dla pasażerów i tak z Łodzi do Siemradza za przejazd płacono po 4 tysiące marek, a z Łodzi do Kolaszek, nawet przy uruchomionych pociągach, za przejazd dorozkarsze braли po 6 tysięcy mk.

Regularne pociągi.

Już ustalono, iż regularnie kursują dwa warszawskie pociągi, a mianowicie przychodzący podług rozkładu nr. 33 pociąg o godz. 11-ej wieczorem z Warszawy i powracający do Warszawy nazajutrz podług rozkładu nr. 32.

Dwa miejscowe pociągi z Łodzi do Kolaszek i z Kolaszek do Łodzi uruchamiane są stosownie do przybycia maszynistów, obsługi i konwoju. Wczoraj uruchomiono po raz pierwszy bezpośredni pociąg pomiędzy Łodzią, a Piotrkowem.

Wezwanie do pracy.

Dziś w nocy wszystkie stacje strejkujące na kolejach państwowych otrzymały depeszę treści następującej: „Polecam wszystkim pracownikom, którzy parzucili swoje posterunki służbowe, aby się stawili w ciągu dnia 29 sierpnia 1921 r. do miejsc swojej pracy. Tych zaś, którzy się nie zgłoszą w oznaczonym terminie, uważać, że sami zerwali stosunek służbowy i zwolnić takowych ze służby na zasadzie par. 85⁴. Depesza adresowana jest do wszystkich inspektorów wszystkich wydziałów ruchu, mechanicznego, handlowego, rogowego; podpisana przez prezesa dyrekcji kolei państwowych, Jakubowskiego.

Więści z innych węzłów.

Wczoraj oprócz wiecu w Kolaszkach, odbyły się także wiece kolejarzy w Piotrkowie i Częstochowie, gdzie wyniesione zostały rezolucje strejkowe.

Delegacja kolejarzy, wysłana w sobotę z Łodzi do Warszawy, dotychczas jeszcze nie powróciła. Po-

śród kolejarzy nastroj przygnębiony z powodu stosowania przez komendę dworca przymusu pracy. O militaryzacji kolei dotychczas nic nie wiadomo.

Odezwa komitetu strejkowego.

Komitet strejkowy węzła łódzkiego wydał odezwę do ogółu kolejarzy, w której m. in. pisze:

„Wobec tego, iż władze wojskowe objęły wszystkie posterunki,

a nawet posuwają się do tego, że zmuszają siłą pracowników do przystąpienia do pracy, a tem samem chcą złamać solidarność kolejarzy, komitet strejkowy jeszcze raz wzywa wszystkich pracowników poszczególnych wydziałów do zaostrożenia strejku i opuszczenia wszystkich posterunków, nie wyłączając i stróż.

Nadmieniamy, iż dyrekcje poznańska i gdańska nie przystąpiły do pracy, a strejk obejmuje wszystkie dzielnice.

Dr. Stanisław Klukow
choroby wewnętrzne i narządów trawienia
Zawadzka № 8 700 1
wznowił przyjęcia.

Wiadomości bieżące.

Spis ludności.

Dziś rozpoczynają się egzaminy na komisarzy spisowych. Dopuszczeni będą tylko ci kandydaci, którzy wysłuchali kompletnego cyklu, t. j. trzech wykładów. Dziś będą egzaminowani studenci od 5—6 i pół, oraz maturzyści od 6 i pół do 8 wiecz. Egzaminy będą się odbywać w biurze miejskiego wydziału statystycznego (Dzielnia 2a, II p.), gdzie się również przyjmuje dalsze zapisy na komisarzy spisowych codziennie od godz. 9—10 przed południem.

Ceny maksymalne na naftę będą zniesione.

W dniach najbliższych ukaże się rozporządzenie ministerjalne w sprawie skasowania cennika maksymalnego na naftę. Jak się dowiadujemy, stworzona została organizacja, obejmująca wszystkie polskie rafinerje nafty, nie wyłączając państwowej, i wszystkie firmy magazynowe. Państwowa rafinerja nafty zastrzeżenie sobie wpływ na normowanie cen nafty, które będą uwarunkowane faktycznymi kosztami produkcji. Koszta te znacznie wzrosły, a więc i ceny nafty będą podwyższone.

Długość ferji letnich.

Na wiosnę roku bież. była u nas żywo omawiana sprawa długości ferji letnich w związku z rzekomym zamiarem ministerjum oświaty skrócenia ich w tym roku. Sprawa, jak wiadomo, załatwiono w ten sposób, że ferie rozpoczęły się w połowie czerwca i trwać mają do 1 września.

Dla ilustracji, a może jako materiał na przyszłość nie od rzeczy będzie podanie długości ferji w innych krajach zachodnio-europejskich. I tak przed wojną ferie letnie trwały: w Anglii 5—4 tygodnie, w Belgii 4—5 tyg., w Prusach 5—6 tyg., w Austrii 6—8 tyg., we Francji 6—8 tygodni (z wyjątkowo) Na obszarze b. zaboru rosyjskiego ferie letnie trwały w latach szkolnych 1918-19 i 1919-20—9 i pół 11 i pół tyg.

Ferie Bożego Narodzenia i Wielkanocno (łącznie) trwały w Anglii 21 dni, w Belgii 14, w Prusach 23 dni, w Austrii 14, we Francji 9, w b. Kongresówce zaś w r. szk. 1918-19—23 dni, zaś w r. 1919-20 aż 33.

Przypomnieć jednak należy, że głosy tych, którzy domagali się w roku bieżącym przedłużenia ferji letnich, powoływały się przeważnie na wyjątkowo ciężkie warunki, w jakich młodzież nasza w ubiegłym roku żyła i niezwykle trudny, jakie podczas wakacji ubiegłych młodzież, starsza zwłaszcza, poniosła. W nadchodzącym roku szkolnym, który, jak się spodziewać należy, będzie rokiem pracy normalnej, decyzja o długości ferji oparta będzie na przesłankach zasadniczych.

Międzynarodowy kongres chrześcijańskich związków zawodowych.

W ubiegłym tygodniu odbył się w Zurychu trzeci międzynarodowy kongres chrześcijańskich związków zawodowych.

Reprezentowane były Włochy, Francja, Niemcy, Szwajcaria, Holandia, Belgja, Austria, Węgry, Jugosławja i Czechosłowacja. Ogółem było obecnych 50 delegatów. Po żywej wymianie zdań o odczytanych referatach, uchwalono zmianę statutu i założenie międzynarodowej konfederacji związków zawodowych z siedzibą w Rzymie.

Dzika samowola.

(k) Właściciel domu nr. 29 przy ul. Zawadzkiej na Bałutach, Stefan Dłutkiewicz, w dniu 25-go sierpnia r. b., przybył do lokatora swego Izraela Zalcberga w sprawie mieszkania. Ponieważ było to o godzinie 8 rano, przeto żona Zalcberga była jeszcze w nocy, wobec czego weszła do kuchni, aby się oparać. Korzystając z tego, pomysłowy kamienicznik zawołał swoich ludzi i kazał im zabić drzwi od pokoju do kuchni, gdzie się znajdowała lokatorka, jakby w potrzasku, poczem kazał powyrzucać meble lokatora do sieni, gdzie pozostawione uległy częściowemu rozkradzeniu, gdyż Zalcbergowa dopiero po pewnym czasie zdolała przy pomocy dziewczyny, która spuściła oknem, zawiadomić o swym położeniu męża. Jdy przez interwencję policji zdolał lokator z powrotem znaleźć się w posiadaniu mieszkania, do którego znów rzeczy wstawił, wówczas gospodarz rozkazał robotnikom wyjąć okno z futru i tak pozostawił, skutkiem czego dziecko lokatora uległo przeziębieniu. Epizot sprawy rozegra się przed arenkami sądownymi, gdyż sbył krewki kamienicznik został pociągnięty do odpowiedzialności za samowolę.

Dom Handlowo-Ekspedycyjny „KOSMOS”
Kaftal, Szulberg i Keller
Sp z ogr. odpowiedzial.
Łódź, Stenkiwiecza 13, t. 566
przyjmuje wszelkie transporty i dostarcza
samochodami
do Warszawy w ciągu 8 godzin

Dentystka A. Dreisenstockowa powróciła
ul. Piotrkowska № 89.
M 173 W. U. Z. 2643. 36 VIII 1921 r.

Szkoła Koedukacyjna Marji Wesołówny
ul. Piotrkowska 84,
przyjmuje chłopców i dziewczynki od lat 7 i gruntownie przysposabia do szkół średnich. Przy szkole wzorowo urządzone Zakład freblowski z ogrodem.
Zapisy, informacje od godz. 10-ej do 12-ej i od 4-ej do 6-ej.

„Głos Polski” na „Targach Wschodnich”

W dniu otwarcia „Targów Wschodnich” we Lwowie ukaże się numer „Głosu Polskiego”,

poświęcony rozwojowi naszego przemysłu i handlu i możliwościom eksportowo-importowym, a

przeznaczony dla kupców ze Wschodu i Południa, którzy na tym wielkim jarmarku zechcą nawiązać z kupiectwem polskiem bliższe stosunki handlowe.

Numer ten wyjdzie

w znacznie zwiększonej objętości,

zawierać będzie, prócz materiału bieżącego, cały szereg artykułów i informacji specjalnych, opracowanych, przez wybitne siły fachowe i wysłany zostanie do Lwowa i zagranicę w wielkiej ilości egzemplarzy.

Wyjątkowa okazja dla reklamy!

TEATR LETNI SCALA | Dziś ostatni dzień programu № 8. --
Dyr. S. KUPERMAN. | **Jutro Premjera!**

8-kl. Filologiczne Gimnazjum Żeńskie
Marji Hochsteinowej
Wólczańska 23.
Egzaminy rozpoczną się 30 sierpnia, lekcje 5 września.
Kancelarja otwarta codziennie od godziny 10 — 12 i od godz. 5 — 7 wiecz. 605—5

Gimnazjum Filologiczne Żeńskie
J. L. ABA W ŁODZI
ZIELONA № 8. 185—3
Kancelarja niniejszym podaje do wiadomości, iż egzaminy poprawkowe oraz wstępne rozpoczną się we wtorek dnia 30 sierpnia r. b. o godz. 9 rano. Podania przyjmuje kancelarja codziennie od godz. 11-ej do 1-ej po poł.
UWAGA: 1) Podania bez metryk nie będą przyjmowane. 2) Zajęcia szkolne rozpoczną się dn. 5-go września r. b. 765—2

Do Domu Ekspedycyjnego potrzebni:
SZEF BIURA-DYSPONENT
I AKWIZYTOR
Oferty sub.: A. B. Międzynarodowe Biuro Ogłoszeń
Warszawa, Galeria Luxemburg. 786—2

Niniejszym zawiadamiam Sz. Kliencie, iż powróciłem z zagranicy i sprowadziłem najnowsze modele, podług których przyjmuję wszelkie zlecenia po cenach przystępnych.

Z poważaniem
Dyplomowany Krawiec Cywilno-Wojskowy
SZ. WEKSLER, Piotrkowska 32.
749—2

Zarząd Towarzystwa Pielegnowania Chorych
„BYKUR CHOLIM”
zaprasza niniejszym krewnych i przyjaciół
b. p. Rozalji Hirsbergowej
na nabożeństwo żałobne, które odbędzie się w rocznicę zgonu, we wtorek, dn. 30 sierpnia, o godz. 12 i pół w południe w synagodze przy Placu Wolności № 10. 68—1

„ROLNIK SIERADZKI”
Reprezentant **Ottón Ferster**
ul. Kilińskiego 113

Żytnia mąka pierwszego i drugiego gatunku nadeszła.

Atrament
w różnych gatunkach własnego wyrobu poleca
Marjan Wacław Gliński
Łódź, ul. Sienkiewicza № 34. 818—5
Restauracja **ś. Rozner, Miłsza № 46.**

Sroda, dn. 31 sierpnia r. b. od godz. 4 pop.
Kacza uczta
w połączeniu z niespodziankami, wyborowymi trunkami i t. d.
Na wieczór ten uprzejmie zaprasza 862—3
A. Rozner.

Rutynowanej maszynistki
z grantową znajomością języków: polskiego i niemieckiego poszukuje większe biuro ekspedycyjne. Oferty z podaniem wymagań uprasza się składać w admin. „Głosu” sub „Rutynowana maszynistka”. 641—2

Kupuję
biuterję: brylanty, złoto, srebro, perły, diamenty, zegarki, stare zęby piące najwyższe ceny
Konstantynowska 7 Z Milich prawa oficyjna i p front. 416—15

Kupuję
meble, dywany, maszyny do szycia, futra, garderobę sprzęty domowe. Płać najwyższe ceny.
A. Wajcman, Dzielna 19, w sklepie. 451—23

Dr. I. Silbelström
Zielona 11.
Choroby skórne i weneryczne. Przejmuje: 2—3 r. i od 5—6 popoł. Panie od 4—5. Niedziele 9—1.

Ogłoszenia drobne

A. A. A. Zatwierdzone
kursy buchalteryjne Posta № 13, 1 piętro, m. 6. 656—4

A. A. Kupuję meble, dywany, futra, garderobę, bieliznę, maszyny do szycia. Łaznik, Benedykta 28 m. 13. 520—24

Power prawie nowy do sprzedania. Rozwadowska 15, m. 30, od 1—3. 781—1

Zagubione dokumenty:
Berkenwald Fabian zgubił paszport niemiec. wyd. w Łodzi. 785—3

Gobniewski Chmiel zgubił dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 791—3

Engel Regina zgubiła tymczasowy dowód osobisty wyd. w Łodzi. 822—3

Józefowicz Jakób zgubił paszport polski zagraniczny, wyd. w Wiedniu. 810—3

Kornberg Jakób zgubił kartę zwolnienia 1901 wyd. w PKU w Noworodomsku. 830—3

owi Chajm zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi oraz kartę powołania roczn. 1900 wyd. w Łodzi. 739—3

ewkowicz Dina zgubiła dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 745—3

osiewski Michał zgubił dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 742—3

awicki Ekiel zgubił paszport niemiec. wyd. w Łodzi. 814—8

Twim Leon zgubił paszport niemiec. wyd. w Łodzi. 782—3

Wolfson Józef zgubił paszport niemiec. wyd. w Łodzi. 812—3

Zurecki Edward zgubił kartę urlopowa wyd. przez 29 pułk w Łodzi. 788—3

Dr. O. Altenberger
Cegielniana 81
choroby nosa, gardła i uszu
od 10 i pół do 11 i pół r i od 4 i pół do 7 wiecz. 820—7

Lekarz dentysta
F. Frydlenderówna
powróciła
Konstantynowska 7.
WUZ 25-8-21 504—5

LEKARZ-DENTYSTA
Helena Konówna
Rozwadowska 6.
powróciła
WUZ Łódź, dn. 22-8-21 454-3

Szulimowicz Jozek zgubił dowód osobisty wyd. w Łodzi. 691—3

Lecznica Lekarzy Specjalistów
Piotrkowska № 17, drugie podwórze.
Dr. Garliński chor. oczne od 9—10.
Dr. Ziegler chor. dzieci od 9—10.
Dr. Goldberg chor. nosa, gardła i uszu od 9—10 g.
Dr. Magdziński chor. wewn. i dzieci 10—11
Dr. Nowicki chor. dzieci od 10—11.
Dr. Ługowski chor. kobiece od 11—12.
Dr. Rutkiewicz chor. skórne i wener. od 11—12.
Dr. Osiecki chor. wewn. (pluc i serca) codz. od 11 i pół—1.
Dr. Artyfikiewicz chor. kob. i chirurg. od 12—1.
Dr. Czaplicki chor. uszu, nosa i gardła od 12 i pół—1 i pół.
Dr. Skusiewicz ch. skórne i wewn. 1—2/4.
Dr. Starzyński chor. nerwowe, codz. od 1 i pół—2 i pół.
Dr. Jasiński chor. kob. i i pół—2 i pół.
Dr. Michalski chor. oczne od 2—3.
Dr. Altenberger chor. nosa, uszu i gardła od 3—4.
Dr. Marks chirurgia i chor. kob. od 3—4.
Dr. Jokiel chor. dziecinne i wewn. 3—4.
Dr. Mittelstaedt chor. nerwowe, niedziałek, środa i piątek od 3—4.
Dr. Stawowczyk choroby weneryczne i skórne od 4—5.
Dr. Karnicki chor. oczu od 4—5 g.
UWAGA: Lecznica otwarta codziennie prócz świąt.
Porada 200 Mk. Wszelkie operacje i opatrunki od umowy

Ważne dla handlu ze wschodem!
zastępstwo z komis. składem z branży manufakturalnej obejmaj dwaj młodzi ludzie, fachowcy posiadający duży lokal w centrum miasta Lwowa.
Łaskawe zgłoszenia pod „S. G.” do „Małopolskiej Reklamy” Lwów, Kopernika 16. 95—2

Szkoła Rzemieśln.-Techniczna
Tow. Szerz. Ośw. i Wiedzy Techn. wśród Żydów

w Łodzi, ulica Pomorska № 46.
Oddziały tkacki, mech.-ślusarski i elektro-techniczny.
Zapisy kandydatów codziennie od godz. 9-ej do 1-ej.
Egzaminy wstępne i poprawkowe d. 1-go września. 686—3

Do poważnej instytucji bankowej potrzebni 392—2

współpracownicy
Oferty sub „A. A. B.” przyjmuje biuro ogłoszeń „Promień”, Łódź, ul. Piotrkowska 81

PRENUMERATA: Miesięcznie Mk. 230.—, kwartalnie Mk. 675.—, za odosłanie dopłaca się Mk. 20.— miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 300.—, kwartalnie 900.—, a rocznic Mk. 450.— miesięcznie.
OGŁOSZENIA: ZWYCZAJNE: 15 mk. za wiersz nieparalelny jednosłupowy. DROBNE: 5 mk. za wyraz, najmniej 50 mk. Poszukiwane pracy oraz zgubione dokumenty po 5 mk. NADESLANE: przed tekstem 50 mk., w tekście 60 mk., po tekście 30 mk. za wiersz nieparalelny (str. 5 spali). NEKROLOGI: 25 mk. za wiersz nonp. (str. 5 spali). Zaręczynowe i zalicznowe po granicznych o 100 procent drożej; od miejscowych. Za terminowy druk ogłoszeń i ofert administracja nie odpowiada.